

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائرة مخصوصه

آبونه سرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، الق
آیلغی (۴۵) غروشدور. ممالك اجنبیه ده
سنه لکی (۱۷)، آلتی آیلغی (۹) فرانقده.
[ایضاحات: نسخہ سی الی پاره، آلتی
آیلغی بر جلد، هر جلد ۲۶ نسخہ در.]

اخطارات

§ آبونه بدلی پشیندر،
§ آدرس تبدیلنده قرق پاره لک
پول کوندورلملی در.

§ مسلكه موافق آثار مع المصنویه
قبول اولنور. درج ایدیلمه یں یازیلر
احاده اولونماز.

سرایطی ۱۳۳۰

اخطارات

رساله مزدن آلندیغی کوسترملک شرطیله
بتون یازیلر هر هانکی بر غزته طرفندن
اقتباس اولونه بیلیر.

§

مکتوبلرک، امضالرک واضح و اوقوناقلی
اولمسی و آبونه صره نومروسنی محتوی
بولونمسی؛

§

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرس لرینک فرانسزجه سی ده یازامسی؛

§

پاره کوندردلیدیکی زمان نه یه دائر اولدیغینک
واضحاً بیلدرلمسی رجا اولنور.

ابو حنیفه ، امام مالک ، داود حضراتی و سائر فقهائ کرام
بوابده ورود ایدن بر جوق آثاره باقرق عمره نك - منت و تطوع
اولدیفنه قائل اولیور و برنجی مذهب اربابنك وجوب عمره ای اثبات ضمننده
اتیان ایندکری دلیللری ضعیف بولیورلردی .

حلم ثابت

مَقَالَات

واعظله مسئله سی

موعظه و خطابه هرملته ، بالخاصه بزم کبی عوامندن صنوف عالیه سنه
قدر فکراً ، عرفاناً محتاج تنویر اولان برملته نه قدر لازم ، نه درجه
فائده لیدر ۱ بر ملت که افرادی اکثریت اعتباریه کشف اولدینی قدر
آلوده سفلیات اولان برستره جهالت آلتنده قالمشدر ، اوخلقه - ولوبك
سونوك اولسون - برلمه کو - ترمك ، بر شعله ایقاد ایتك ؛ استقبال
ایچون ؛ آرز فائده می تأمین ایدر ؟

اوزاق و قراکلق ییللردنبری باشمز اوچنده دولاشان سبحابه
جهالت ، سنه لر کچدکجه کشفاتی آرتیرمق بوکون لوئیات اخلاقیه ایله
مشبوع بر حاله کلمش اولدیفنه شبهه یوقدر . بوسحابه یارین بوشانه جق
اولورسه تولید ایده جکی قورقونج سیلابه ، بنیاد موجودیتی صارصه جق
قدر تخریبات ایقاع ایده بیلیر . هر شیئه مستعد اولان کتله بر کره
بوسیلابه نك رهگذارینه دوشه جك اولورسه - بردها قورتارلمسی قابل
اوله میه جفندن - قمر اضمحلاله قدر یووارلانوب کیمز می ؟ بویه بر
تهلکه محققه قارشی ملتی ایقاز ، خلقی ارشاد ایتك ، کتله نك تنویر
فکریسنه چالیشمق ارباب عرفانك وظائف عالیه سندن دکلیدر ؟

برطرفندن یکی یتیشه جك نسلک فضائل اخلاقیه ایله اتصافه غیرت
ایتك لازم اولدینی کبی دیگر طرفندن ده تحصیل چاغنی کچیرمش اولان
بویوکلر ایچون موعظه و خطابه لر ترتیب ایدلك صورتیه هیئت عمومیه
بر طریق نورانور آچق لزومی يك قطعی ، يك مبهم بر صورتده خس
اولنمقده در .

حرمتکار بروجدان ، مستغرق بروح ، آزاده احتراض برقلب
ایله جوامعك حریم عصمتیه قوشان بر شخصه اورالده ویریه جك
تلقیناتك نه قدر مؤثر ، نه درجه نافذ اوله جفی دوشونیلیرسه موعظه لرک
اهمیت ولزومی حقیله تقدیر اولنه بیلیر .

الوهیته قارشی لایزال برقناعت وتوکل پرورده ایدن هیچ بر شخص
تصور اولنه مازکه بر معبدك کرسی بلندندن دین نامنه اجرا ایدیلن خطابه لر
قارشو لاقید وحسنر قاله بیلسون ، روحنی یو کسلتن نورلی موعظه لر
اونك قلبنده درین ایزلر بر اقمش اولسون !

متأخرین وجوبك علی التراخی اولدینی جهتنه طرفدار ایدیلر . بعضلری
دخی علی الفوردر ، دیورلردی . امام ابو حنیفه نك مذهبی حقنده ده
اختلاف وارد . فقط مشهور اولدیفنه کوره فوری اولدینی جهتنی
الترام ایتشلردر . ذاتاً امام ابو یوسفده وجوب حجك فوری اولدینی
حقنده يك زیاده مصر ایدی و دیورلردی که : پیغمبر علیه السلامك
بعدالوجوب بر مدت تأخیر ایتش اولمسی استطاعتك فقدانندن طولانی
لمعذرة وقوعه کلمشدر . یوقسه صاحب شریعت اولان پیغمبر علیه السلام
بالفرض تأخیری جائزده اولسه یینه بعدالوجوب امتتالاً لامرایفایه ، سارعت
بویورمش اولورلردی . آکلاشیلیرکه بو تأخیر نبوی بر معذرتدن
طولانی وقوعه کلمشدر . ذاتاً موقت اولان وجوبك علی الفور وجوبی
محققدر : اوقات خمس ، صوم رمضانك وجوبلری کبی ... حجده
اشهرایله توقیت اولنمش بر فرضدر . (الحج اشهر معلومات) . شو حالده
حجك فوری اولمسی ضروریدر ..

فقهائ امیه ، جعفریه ، شعیبه ده وجوبك علی الفور اولدینی جهتی
الترام ایدیورلردی .

§ حجك عمومی بر فرض اولدینی حقنده بین الفقها اتفاق تام
حکمفرما ایدی .

§ قادینلرک حج ایله مکلف اولملری ایچون زوج ، یاخود محرمك
وجودی شرط اولوب اولمادینی حقند . بین الفقها اختلاف موجود
ایدی . قادینلرک زوج و یاخود محرملری بولنمقسنزین مدت سفر
اولان اوزون یوله جیقمه لری جائز اوله میه جفی افاده ایدن سنت نبویه ده کی
نهی عام اوله رق قبول و تخصیص ایتنه دن عمومی اوزره ابقایی اصوللرینه
موافق بولانلر ، قادینلرک حج ایله مکلفیتلری ایچون زوج و یاخود
محرمك وجودینی شرط ایدیورلردی فقط « والله علی الناس حج الیت
من استطاع الیه سبیلاً » آیت کریمه سنده کی « الناس » ایله « من » کلمهلری
الفاظ عمومیه دن اولوب بوتون ذکور و اناته شاملدر . ایسته آیت
کریمه نك شو عمومیه ، قادینلرک یالکز باشلرینه مدت سفر اولان
اوزون یوللره جیقمه لری نهی ضمننده وارد اولان - سنت نبویه ده کی
نهیك عمومی تخصیص ایتنه یی اصوللرینه موافق بولانلرده زوج
و یاخود محرمك وجودینی شرط ایتنه یورلردی .

امام ابو حنیفه ، امام احمد و سائر فقهائ کرام برنجی مذهبی ،
امام شافعی ، امام مالک حضراتی ده ایکنجی مذهبی اختیار ایتشلردر .

§ عمره نك احکام شرعیه دن هانکی حکم ایله متصف اولدینی حقنده
بین الفقها اختلاف وارد . فقهادن بعضلری « اتوا الحج والعمرة لله »
آیت کریمه سنك ظاهریه بوابده وارد اولان - یوقاریده کچدیکی کبی -
سنن شریفیه باقرق عمره نك وجوبنه قائل اولیورلردی . شافعی
احمد بن حنبل ، ابو ثور ، ابو عیید ، سفیان ، ثوری ، اوزاعی حضراتی
بو مذهبی ترجیح ایتشلردر . فقهائ امیه ده دخی عمره نك وجوبی
جهتی الترام ایدرلردی .

امین اولسونلرکه تحیل ایتدکلی فضیلت و عرفاندن کندیلرند اوفاق بر ازیله یوقش ! چونکه اسلامیتده الوبیوک مرتبه نك پایه و عظم و خطابه اولدیغنی بیلیمورلر دیمکدر. بو خصوص اهل و لایقیدن نشأت ایدیورسه (و امر بالمعروف . . .) فرماننه امتثال ایتیه رك وظیفه اصلیه لرینی اونوتدقلری ایچون هم الله ، هم مسلمانلره قارشى عظیم بر مسئولیتی درعهده ایتش اولیورلرمی ؟ بو مسئولیتک آغیرانی اولسون عیجا کندیلرینی تدهیش ایتیمورمی ؟ انسانلره قارشى اولان مسئولیتدن بریول بولهرق قورتیه بیلیمک ممکن اولسه بیله عتاب سبجانیه دن قولای قولای تخلص کریبان ایدیله میه جکی شبهه سزدر .

بر قسم علمانک وظیفه لرینی ایفادن استذکاف ایتلری سبیلهدرکه کرسی مواعظ نه اولدقلری بلیسر بر طاقم جهله طرفدن غضب ایدیله رك بیچاره خلقه احکام دینه نامنه عقل و شرعک حریم عرفانه صیغیشه . میه جق بی اساس خرافه لر ، اسرائیلی حکایه لر تلقین ایدلمکده در . هله بعض یادکارلرک سترجهالت فکریله اثنای و عظمده آلدقلری طورلر ، یایدقلری شاقلا بانقلر متفکر و دیندار مسلمانلری نه قدر بی حضور ایدیور . جاهل توریدیلرک ملت اسلامیه بی نه قدر وضع بر درکیه سور و کله دکلی آتاریله ثابت ایکن علمای محترمه نك حالا وظیفه باشنه قوشمه ملری . باب مشیختک بوتون بو احواله قارشى الان ابکم و اصم بروضیت آلمسی ، طشره لرده مفتی و نائب افتدیلرک باشی بوش طولاشان بو آدمیره قارشى لایق قالملی نه آجیقلی بر حالدر . آرتق انصاف ایدلسون ، آرتق بو زواللی مسلمانلرک حالنه آچینلسون ! چونکه الله دن خوف ، پیغمبردن حیاییدیه جک درجه لر فرسخ فرسخ کجی . نه بی بیلیمیدرکه بودین علوی نك نااهللر الله بیکیس و محقر براقلمه سنک مسئولیت عظیمه سی بوتون علاقه دارانه شاملدر .

فی الحقیقه استانبول و طشره لرده یوزلرجه درسعام افتدیلر ، بر جوق حقیقی عالمر طورورکن سرمایه عرفانلری حرکلی (کور اوغلی) کتانی مشکلاته هجالیله بیلیمکدن عبارت اولان سورى سورى جهله نك خلقه و عظم و نصیحت نامنه زهر صاحبه لرینه میدان ویرلمکده درکه بالطبع بونک مسئولیتی درسعادته باب مشیخته ، طشره لرده ده مفتی و نائب افتدیلر راجمدر .

اعتراف ایتلیدرکه برخشوع دیندارانه ایله جوامع شریفه یه کیده رك منور و متفکر بر جوق مسلمانلر اورالرده و عظم و نصیحت نامنه ایشدکلی یاهو لردن مجروح و بی حضور اولهرق منکسر اعودت ایدیورلر . علویت اسلامیه واقف مسلمانلری بی حضور براقه جق قدر بیانی اولان بو سوزلرک دین حقنده تدقیقات عمیقده بولمه مش اولان کنجیلرده نه معکوس بحر انلر تولید ایده جکی تصور ایدلسون ! اسلامیتی بو کبی تلقیناندن عبارت عد ایده جک اولان کنجیلرک روابط دینه لر کی و شرسه بونک مسئولیتی اونلردن زیاده ، مسامحه کار طاوورانلره راجع اولزمی ؟ سنه لر دهری خلقه عطالت درسلی ویرن ، دنیانک مسلمانلر ایچون

لوثیات خارجیه دن موقت بر زمان ایچون اولسون اوزاق قالمق ، روحک تمایلات علویه سنه بر شهر اعتلا حاضر لاق امیدیه دکلدرکه دیندار انسانلر بر معبدک حریم قدسیته جان آتارلر . بو آدمیر اوراده بکله دکلی فیضی بولورلرسه آرتق سفلیات اخلاقیه تمایل کوستیرلرمی ؟ بالعکس مأیوس قالیرلرسه کندیلرند اسکی شوق و آرزونک دوام ایتمی ممکن اوله بیلرمی ؟

بر واعظک دماغندن دوغهرق جاممک هر طرفه داغیلان موجات نصایح ، تهزیز ایده جکی سامعه لرده بر حس انشراح ، تهییج ایده جکی دماغلرده مشر بر انتباه حاصل ایده جک قدر علوی اولق لازمدرکه بر فائده سی کوریه بیلسون ! عکس تقدیرده معبدک صمت لاهوتیسی اخلاک ایتک بویوک بر صایغیسزلق ، بلکه ده درین بر حرمتسزلک اولور . بزه شو سطرلری یازدیران سائق ، ماه صیامک حلولی کیتیدر . فی الحقیقه رمضان شریف کی ایام مبارکه تقرب ایتک باشلانجه هر کس ده و عظم و نصیحت دیکله مک ایچون درین بر میل و شوق ادیانیر ، هر مؤمن اون رایت های وهوی احتراصاتیه شایبه دار اولان روحی موقه تجرید ایده رك بر آزده معنویاتک سحر و نوشین نفخاتیه یاشامق ایستر و بونک ایچون حریم عصمتنده لاهوتی بر سانجه یه مظهر اولق امیدیه جامعه قوشار . تزکیه اخلاق ایچون نه کوزل بروسيله اعتلا ! . . .

بو قدر صمیمی بر عشق ، بودرجه درین بر شوق ایله معبدک سقف بلندی آلتنه قوشان بر مؤمن اوراده روحه انشراح و بره جک ، فکری اعلا ایده جک ، قلبی دینه ، دینداسلرینه قارشى درین بر محبتله طولدره جق علوی سوزلر ایشتمز ، نجیب فکرلر طوبیمرسه او بیچاره نك بوتون بوشوق و هیجانی بردنبره سونوب کیتیمز می ؟ . . .

معابد اسلامیه که ساده لکک بخش ایتدیکی لطافت و علویتله هر روحه بر میل اعتلا ، هر قلبه بر حس حرمت القایدر ، بورالرده خلقه قارشى سویه نیله جک سوزلرک معبدک عصمتی قدر بلند ، دینک جلالتی نسبتده علوی اولمی ایجاب ایدر . فقط حال حاضرده بویله می ؟ جوامع شریفه ده مسلمانلره قارشى و عظم و نصیحته قانعشانلر آره سنده احکام عالیه اسلامیه حقیقه واقف ، اشغال ایتدکلی مقام مقدسک علویت و عظمتی مدرک قاج بیوک سپا کوستریله بیایر ؟ واسع بر عرفان ، پارلاق بر ذکا ، بلند بر فضیله مالک اولانلره مخصوص اولمی ایجاب ایدن جوامع شریفه کرسیلرینک علم و محاکمه دن محروم بر طاقم نااهللره بر اقلیمش اولدیغنی یک درین وجدان عذابلری حس ایده رك مشاهده ایتیمورمی ؟ هر فردینک و عظم و نصیحته محتاج اولدیغنی شوبد بخت مملکتده بویوک عالملرک کرسی و عظم و نصایحه جیقمه دن احتراز ایتلری - بیلنه مز - نه صورته تاویل ایدلمیدر ؟ بیت المال مسلمیندن بر آز ده افضله آلق چاره لرینی دوشونمکدن فارغ اولیان بورتیه لی افتدیلر عیجا خلقه و عظم و نصایحه بولمه بی شرف و فضیلتلریله متناسب کورمبورلرمی ؟ یوقسه بو وظیفه نك درعهده ایدلمسی شخصلری ایچون بر حقارتی عد ایدیورلر ؟ اگر بویله ایسه

برجهنم اولديغنى تلقين ايدمه ايده جهاني حقيقت حالده باشمزه قان طوفانلري قوياران بر برزخ، آشلا ياغديران بردوزخ حالنه كتين بو كي يادكارلره آرتق بوندن صوكره اولسون استراحت رؤسى ويرهرك وعظوفصاحت كرسيلرني احتياجات عصري مدرك، دماغى حزمه عرفان، قلبى نور ايمانله مالى حقيقى علمايه تخصيص ايتليدر .

بو كي مزايای عاليه يي جامع ذوات فاضله ده بر كره قارشولرنده سفيلى ومحقر ايكله ين كتله اسلاميه نك حال پريشاني، بر كرده بو كتله وقت وزمانيله ايضا ايدلمديكي تقديرده ظهور ايتمسي محقق اولان فلاكت مستقبليه نك دهشت ووخامتنى دريش ايدمهرك ارباب كماله شرفبخش معالى اولان كرسيلري اشغالدن، كتله يي نورلى وفيضلى طريقلره سوق ايدمهرك موعظه لراعطاسندن اجتناب ايتمه ملى، بونى اك مقدس بروظيفه، اك شرفلى بر مشغله اوله رق طائيلي درلر . چونكه بو، ارباب فضيلت ايچون هم بر وجيه دينيه، هم ده بروظيفه وجدانيه در .

م . شمس الدين

ادبيات :

صحائف تنقيد

محمد عاكف

محمد ما كفك آثاريني پرستشكار شعر اولان هر بديعه پرور كي بنده تدقيق ايدر طور ورم . بو مسلمان روحلى، عثمانلى يوركللى شاعر يمزى ملته حقيله طائمه ده اوتندن برى امل وجدانم ايدى ؛ فقط شمدي به قدر خصوصى، رسمى بر جوق غوائل ومشاغلدن باش آلوده املمه نائل اوله ميوردم . شمدي ايسه يازى يازه بيلهرك حال وموقعده بولنيورم، سبيل الرشاده و «صحائف تنقيد» سرنامه سى التنده بعض ناچيز مطالعات نشر ايدمه بيلهركم .

تنقيدك اولين فائده سى مؤثرلري ايفاظ وارشاد ايسه ده، غايه سى اثرلري خلقه طائمه، نير بديعك سپاي حارينه قارشى بر عدسه مسلك طوته رق الواننى انظار عمومه تشرى وتحليل ايتمه در . فرشته صنعت، نه قدر باريك وشفاف بر لحاف اشكاله بورونورسه بورونسون، وجود نازينك خطوط فارقه سى، هله كزیده فطرتك شمائل مبعجيه سى هر نكاه بيكانه ايچون انكشاف ايدمه ميور ؛ اونك، آشناسيدكان بديعه خاص اولان ارواح عطشانه بتون سرائر ملاحظيله نفوذ ايتدكدن صوكره عمانلره دوشن انوار بيضاي آفتاب كي بتون شمعشعه لمعات حسنيله نظرگاه تحيرده ايكنجى بر عالم ظهور كوسترمسى لازم كليور .

اوروپا ملتلى مسائل بديعه ده قدمات اعصاري كچهرك تلال وقوفه تقرب ايتشلا . غربك هر معموره سنده دقائق صنعته آشنا برا كثریت

بولمق قابليدر ؛ هله فرانسسه، المانيا، ايتاليا كي مولد بدايع اولان مملكتلرده حزمات صنعتك هاله نوارندن تماماً خارج قالمش محيطلر كوروله من ؛ حال بويله ايكن بومشاهر محاسنده، حق بالخاصه بورالرده حائز نصاب حيات اولان هر اثر صنعت صحفه لر، رساله لر طولوسى افكار تنقيديه نك ايتارينه بادي اوليور .

پارسك شهرت شمار اولمش هر تماشا كاهنده مظهر قبول اوله بيلن نه قدر تيارو اويونى وارسه كافه سى حقنده بر جوق مطالعات بزيليور . كوزلجه بر رومان نشر ايدلميوركه درحال ساحه تنقيد ادما نجيلرينك اللرنده اوجاسين . بر شعر، حقه بازلرك دست مهارتنده فيرلايان يووارلاقبر كي، هواي تنقيدده بر جوق دورلر اجرا ايدمهرك سقوط ايتمزه الحق اوزمان بايدار اوله بيليور . ظهور ايتديكي كوندن برى رعود تنقيديه نك كردبادولوله دارينه طوتولمش قالمش اولان «واغز» موسيقيسى عالم مدنيتك هر تختكاه نفائس پرورانه سنده سلطنت قطعيه احراز ايلمش اولدينى حالده ينه اورنك اقبالك اذيانلده بيكلرجه بارقه تنقيدك التماعاتي كوروليور . ملكمز كي هيچي بديعنيك جلوه كاه مظلمى اولان بر محيطده تنقيدك درجه لزومى ارتق تصور اولسون .

بز، شتاي ادبىمزك ايل يلداسنده بر ايكي نجم زاهر دن لمعه رباي بدايع اوله بيليرسه ك حزمات انظار يمزى بتون وطنداشلمزك ديده اشتياقه ايتار ايتلى يز . خلقمز كورده ميور، كوسترمكه ؛ اكلايه ميوز، اكلاقمه چاليشلم . هله ايشنه كلن، ذوقه خوش كورونن جريانلره قالمايه رق مسائل بديع يي لايق اولدينى قدر حديث واهميتيله تعميق ايشكه طرفدار اولديغنى سيلديكم شباب متفكره راه صعب اقداماتنده دلالت بزم كي بديع پرستان ايچون بروظيفه مقدسه در . ايشته بن شو «صحائف تنقيد» ي آچمله بويله بر وظيفه درعه ده ايتمش اوليورم . وظيفه نك اغيرلغنى اعتراف ايدرم : محمد عاكف قدرت ومزيتنده بر شاعر ك قلبى كوسترمك، روحى تحليل ايتك اكلامق قدر دويمغه متوقفدر . كنديمده بوقابليت تحسسى ازجوق موجود فرض ايتمه سم شو جراثشكارانى كوستره مزدم : بن عاكفك اينن روحنى دويارم، لسان قلبى اكلام . چونكه او بنم ايچون بالكلز بر سپاي شعر وادب دكل، رفيق وجدان، حتى ازلى بر آشنای رواندر ؛ فقط اكلامق مشكل ايسه اكلامق دهها مشكلدر . تنقيد دينينجه خاطره كيمك تنقيد ايديله جكي دكل، كيملر ايچون تنقيد يازيله جنى كله مك ممكن اوله ماز . بو كون مملكتمزده يوكسك بر نقطه نظردن تنقيدات يازمق آثار تنقيديه يي ادبيات غريبه يه آشنا اولانلرك استفاده سته حصر ايتمكدر . حال بوكه بز، بر قاچ سطر اول ذيديكم كي، كورده مين، اكلايه مين خلقمزه كوسترمكه، شبان ادبه تعليم نفائس ايلكه محتاجز . بو حالده تنقيد ايتمزي «ادبيات درسلى» درجه سندن طوتودوره رق «فلسفه تنقيد» مرتبه سته چيقارمغه چالشمالي يز . تاكه فوائدى بديع پرستانك هر صنفه شامل اولسون . لسان نظممزك شايان حيرت بر تكامل كچيرمكه اولدوغى ده نظراعتباره الينيرسه بوكون يكي شعرلر حقنده اك ابتدائى عد اوله بيلهرك تدقيقات بيله فائده بخش اولمقدن خالى قالمايه جنى قبول اولنور صانيرم .